

Yeni İnsan Yayinevi
Ekoloji Serisi

Hu Angang

27 Nisan 1953'te Anshan'da doğmuştur. Tsinghua Üniversite'sinde iktisat alanında öğretim görevlisidir. 1984'te Pekin Bilim ve Teknoloji Üniversite'sinde master yapmış ve 1988 yılında da Çin Bilimler Akademisi'nde Mühendislik alanında doktorasını almıştır. Kendisi Çin sosyalist sisteminin diğer iktisadi düzenlere göre üstünlüğünü savunur ve bunu ses getiren, 2011 Haziran'ında yazdığı People' Forum adlı makalesinde ifade etmiştir. Çin'de, Çin Komünist Partisi ile olan desteğiyle tanınmaktadır. Çalışmalarına hala çeşitli üniversitelerde sürdürmektedir.

Daniyar Kassymov

Baykonur'da 1979 tarihinde doğmuştur. Korkut Ata Kızılorda Eyalet Üniversitesi'nde Tarih eğitimi 1993 yılında tamamlamış, 1996 yılında aynı alanda master sahibi olmuştur. Türkçe, Rusça, İngilizce ve Çince dillerinde hakimiyeti vardır.

Çin Komünist Partisi Nasıl Yönetiliyor?

Yazar

Hu Angang

Çeviren

Daniyar Kassymov

Yeni İnsan Yayınevi –

Güncel Serisi –

Çin Komünist Partisi Nasıl Yönetiliyor

Hu Angang

Orijinal adı: System of Collective Leadership in China,

Kitabın Türkçe telif hakları China Renmin University Press'ten alınmıştır.

Türkçe'de I.Baskı: İstanbul, Nisan 2016

ISBN:

Genel Yayın Yönetmeni: Aytaç Timur

Çevirmen: Daniyar Kassymov

Düzeltili: Aytaç Timur

Dizgi: Filiz Özden

Kapak Tasarımı: Hüseyin Varış

Sertifika No: 12186

Baskı: Pasifik Ofset Ltd. Şti Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi A Blok

No: 3/1 Kat:2 Avcılar İstanbul 0212 412 17 00

Matbaa Sertifika No: 12027

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının izni olmadan, kısmen de olsa fotokopi, film vb. elektronik ve mekanik yöntemlerle çoğaltılamaz.

© Tohum Yayıncılık Turizm Reklam ve Sağlık Hizmetleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi 2016

Tohum Yayıncılık Turizm Reklam ve Sağlık Hizmetleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi

Altın-tepe mah. Galipbey Caddesi, Özüdoğru Sok. No: 44/1B Küçükalyalı İstanbul

Tel: (0 216) 489 84 08 Fax: (0 216) 518 23 60

www.yeniinsanyayinevi.com

yeniinsanyayinevi@gmail.com

newhumanpublisher@yahoo.com

[facebook/yeniinsanyayinevi](https://facebook.com/yeniinsanyayinevi)

twitter.com/yeniinsanyayin

Çin Komünist Partisi Nasıl Yönetiliyor?

Yazar

Hu Angang

Çeviren

Daniyar Kassymov

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

Çin Politik Sisteminin Başarısının Şifreleri.....	9
1. Çin'in Başarısına Giden Yegâne Yol.....	11
2. Kolektif Liderliğin Yükselişi	15
3. Kolektif Liderliğin Özgün Nitelikleri.....	17
4. Kolektif Liderliğin Analizine Yönelik Bir Çerçeve.....	19
5. Kolektif Liderliğin Temel Özellikleri.....	21

1. BÖLÜM

Çin Kolektif Liderliğinin Tarihsel Gelişimi.....	27
1. 1 Kuruluş Aşaması (1927~1948).....	28
1. 2. Kuruluş Aşaması (1949 ~ 1957).....	31
1. 3. Ciddi Sarsıntı Aşaması (1958 ~ 1976).....	37
1. 4. Onarım ve Yeniden İnşa Aşaması (1977~1991).....	45
1.5. Güçlenme ve Optimizasyon (1992 ~ 2012).....	53

2. BÖLÜM

Kolektif Görev Paylaşımı ve İşbirliği.....	61
2.1. Kolektif Görev Paylaşımı ve İşbirliğinin Tarihsel Gelişimi...62	
2. 2. Kolektif Görev Paylaşımı ve İşbirliği Nasıl İşlemektedir?...66	
2. 3. Kolektif Görev Paylaşımı ve İşbirliği Sisteminin Değerlendirilmesi.....	75

3. BÖLÜM

Kolektif Görev Devri Süreçleri.....	77
3. 1. Kolektif Görev Devri Sürecinin Tarihsel Gelişimi.....	78
3. 2. Görev Devri Nasıl İşliyor?.....	84
3. 3. Kolektif Görev Devri Süreçlerinin Değerlendirilmesi.....	97

4. BÖLÜM

Kolektif Öğrenme.....101

- 4. 1 Kolektif Öğrenme Sürecinin Tarihi.....101
- 4. 2 Öğrenme Çalışmaları Ne Kadar Kolektif?.....105
- 4. 3 Kolektif Öğrenme Üzerine Yapılan Yorumlar.....108

5. BÖLÜM

Kolektif Araştırma.....111

- 5. 1 Kolektif Araştırmanın Tarihsel Gelişimi.....112
- 5. 2 Araştırma Çalışmaları Ne kadar Kolektif?.....116
- 5. 3 Kolektif Araştırma Pratiğinin Değerlendirilmesi.....83

6. BÖLÜM

Kolektif Karar Alma Süreçleri.....135

- 6. 1 Kolektif Karar Alma Süreçlerinin Tarihsel Gelişimi.....136
- 6. 2 Kolektif Karar Alma Süreçleri Nasıl İşliyor?.....140
- 6. 3 Kolektif Karar Alma Pratiğinin Değerlendirilmesi.....145

7. BÖLÜM

Kolektif Liderliğin Politik Avantajları.....151

- 7. 1 Kolektif Liderliğin Gelişimi.....153
- 7. 2 Kolektif Liderliğin Yaratıcılığı.....158
- 7.3 Uluslararası Rekabet ve kolektif liderlik.....165
- 7.4 Kolektif Liderliğin Sürekli Gelişimi.....171
- 7.5 Sonuç: İstikrarlı ve Yenilmez bir Çin.....177

Ek Metin.....179

DİPNOTLAR.....197

SUNUŞ

Çin Politik Sisteminin Başarısının Şifreleri

Bu kitapta öncelikle Çin Komünist Partisi (ÇKP) Merkez Komitesi Polit Büro Daimi Komitesi hakkındaki yorumlarımı paylaşacağım: Daimi Komite kalkınmaya bilimsel bir yaklaşım getirmiş ve uyumlu bir yönetim felsefesi oluşturmuştur. Bu bakımdan, Daimi Komite'nin Çin sosyalizminde yeni bir sayfa açtığını ve çabalarının ÇKP üyelerinin, Çin Kurtuluş Ordusu neferlerinin ve Çin halkının tümü tarafından onaylanıp desteklendiğini de ifade ettim. Bu çabalar küresel çapta da dikkat çekmiş ve dünya tarafından büyük takdir görmüştür. Bir yandan da bir dizi önemli sorunun yanıtını aradım. Parti Merkez Komitesi özellikle de onun Polit Büro Daimi Komitesi politik olarak nasıl işlemelidir? İyi bir Daimi Komite nasıl oluşturulabilir? Komite'nin aldığı kararlar hangi süreçlerden geçmektedir? İcraatları hangi standartlara dayanmaktadır? Komite'nin önemli kararları doğru bir şekilde almasını hangi mekanizmalar sağlamaktadır?

Bu bakımdan, Deng Xiaoping'le² aynı fikirdeyim. O, üstün yeteneklere sahip bir Polit Büro'ya sahip olmanın Çin'in (ÇKP) sorunlarını çözmede en temel mesele

olduğunu söylemişti. Bu üstün yeteneğe kavuşulduğunda Çin istikrara kavuşacaktır.

2008 yılında yazdığım bir makalede Çin'in deneyimlemekte olduğu başarının en önemli politik etmenlerini temellendirmiştım.³ ÇKP tarafından sunulan eşsiz yenilikler ve onun politik alanda giderek olgunlaşması istikrarlı bir toplum ve ekonomik büyümenin koşullarını yaratmıştır. Dünya'nın geliştirmekte olan ülkelerinin yüzleşmekte oldukları en büyük mesele temel sorunları çözme yeteneğine sahip, bilimsel temelde etkili bir karar alma mekanizmasının olmayışıdır. Bu nedenle ki, onlar istikrarlı bir toplum ve ekonomik büyümeye kavuşamamaktadırlar. 2008 yılının ikinci yarısından 2010 yılının sonuna kadar süren finansal krizle başa çıkma konusunda Çin Hükümeti'nin sergilediği başarı bu tür karar alma mekanizmalarının öneminin altını çizmektedir.

17 Ocak 2011 tarihinde, Başkan Hu Jintao, ABD'ye yapacağı ziyaretin arifesinde ABD medyasıyla yazılı bir röportaj yapmayı kabul etmiştir. Bu röportaj, Batı dünyasının Çin'le ilgili belli şüphelerini kısmen de olsa ortadan kaldırmaya yardımcı olmayı hedefliyordu. Bu röportajda, "Çin'in hızlı bir ekonomik kalkınmayla birlikte, uyumlu ve istikrarlı bir toplumsal yapıyı uzun bir süredir sürdürebilmiş olması gerçeği, Çin'deki politik sistemin ülke ekonomisi ve toplumunun gerçek ihtiyaçlarına doğru yanıtlar verdiğinin ve sosyal gelişimin gereksinimlerine de uyum sağlayabildiğinin açık kanıtıdır"⁴ şeklinde net ifadelerde bulunan Hu, Çin'in politik sisteminin hem nitelikli, hem de uyarlanabilir olduğuna vurgu yaparak onun oluşturduğu kurumların akılcılığı ve uygunluğuna da işaret etmiştir.

Aynı yılın 1 Temmuz'unda ÇKP'nin kuruluş yıl dönümü dolayısıyla düzenlenen kutlama konferansında yaptığı bir konuşmada, Hu, sosyalizmin Çin'e özgü sürümünün uzun vadede Çin'in kalkınma ve ilerlemesini ga-

ranti altına aldığına işaret etmiş ve bu sosyalizm türünün özellik ve avantajlarını aktarmıştır. Konuşmasını, liderliğini ÇKP'nin yaptığı ve hem bölgesel ve etnik hem de tabana dayalı yönetimle işleyen halk kongresi sisteminin, Çin'deki politik kurumsallaşma doğrultusunda çok taraflı işbirliği ve politik başvuruya dayalı bir temel oluşturduğuna dikkat çekerek sonlandırmıştır.⁵

Bu konuşma ÇKP üyelerinin ve Çin halkının politik kurumlarına olan güvenini artırmış ve Çin sosyalizminin ve özelde de politik sisteminin, uluslararası rekabetle yüzleşmede ülkenin sağladığı sürekli başarının temelini oluşturduğunun altını çizmiştir.

1. Çin'in Başarısına Giden Yegâne Yol

Günümüzün aşırı derecede karmaşıklaşmış dünyasında ideal tek bir politik sistemden söz edilemez ve sürekli değişimin ışığında böyle bir şeyin olacağı da beklenemez. Çeşitli türlere bölünmüş olan politik sistemler arasında hangisinin en uygunu olduğuna nasıl karar vereceğiz? Bu öznel bir değerlendirmeye gerek duymayan bir konudur, ayrıca onu yalnızca Batının standart değerleriyle yargılamak da doğru değildir. Vakanın özgün tarihçesinin detaylarına dayalı, niceliksel verilerin kullanıldığı ve objektif gerçeklerin devrede olduğu bir analizin yapılması şarttır.⁶

Deng Xiaoping, Çin'deki sosyalist modernizasyon ve inşa sürecinin hedeflerinin şu unsurları içermesi gerektiğine dikkat çeker: kalkınmış ülkelerin seviyesinin yakalanması; kapitalist ülkelerdekinden daha ileri ve daha pratik bir demokrasinin yaratılması ve bu ülkelerdekinden daha iyi insan gücünün yetiştirilmesi. Bu hedeflerinin her birine erişmek için gereken süre göreceli olarak uzun veya kısa olabilir. Bununla beraber, büyük bir sosyalist ülke olarak, Çin'in bu hedeflere ulaşması her durumda şarttır. Böylece, ÇKP ve Çin devletine bağlı olarak çalışmalar yapan çeşitli kurum-

Çin Komünist Partisi Nasıl Yönetiliyor?

ların en temel özelliklerinin Çin'i bu hedefleri doğrultusundaki uygunluğunun gözden geçirilmesi gerekir.⁷

Yukarıdaki üç hedefi “Deng Xiaoping’in standartları” ve aynı zamanda da “Çin’in standartları” olarak tanımlıyorum. Çin’in politik kurumlarını değerlendirirken, Sovyet Rusya’nın ya da ABD’nin standartlarını kullanmak uygun değildir. Çin’deki durumu analiz ederken ve bu ülkeyi diğer ülkelerle karşılaştırırken Çin’in ya da Deng Xiaoping’in standartlarını kullanılmamız gerekir. Karşılaştırmaların özellikle de ABD ile yapılması, Çin’in bu ülkeyi yakalaması ve nihayetinde de geçmesi için gerekli nüfus ve kaynaklara sahip olması bakımından önemlidir. Çin’in nüfusu ABD’ninkinin dört-beş katıdır ve büyük arazisi ve zengin kaynakları bakımından da ABD’ye denktir. Bununla beraber, Çin, uygun politik kurumlara sahip olmadan sadece arazi ve kaynaklara sahip olsaydı, 1949 yılına kadar iş başında olan Kuomintang hükümeti durumunda olduğu gibi, Çin en basit şekilde ABD’ye bağımlı olacak ve iki ülke arasındaki fark çok daha büyüyecekti.

Çin ABD’yi yakalamak ve geçmek şeklindeki hedefini ancak ülkenin koşulları buna uygun olduğu müddetçe gerçekleştirebilir. Geçen yüzyıl boyunca, Çin, endüstrileşme, kentleşme ve modernizasyon anlamında özellikle de ABD olmak üzere çoğu gelişmiş ülkenin ardında kalmıştır. Neyse ki, sosyalizm kurulmuş ve bu Çin’i ABD’nin ciddi bir rakibi haline getirmiştir ve bir gün onu geçeceği bellidir. Çin’in ABD’nin bir rakibi olarak yükselişinin nedeni onun politik sisteminin yani sosyalizm üstünlüğünden kaynaklanmaktadır. Bu sistem Çin’in yeniden yükselişi için yeterli bir nedendir.

ABD’yi yakalayıp geçmek, Mao Zedong’un 1956’da ifade ettiği gibi, Çin için her zaman önemli bir stratejik hedef olmuştur.⁸ Çin’in Mao’nun etkisiyle çok daha hızlı adımlarla yirmi birinci yüzyılda ABD’yi yakalaması gerektiğini ileri süreceğim.⁹